

2ο Κ.Ε.Σ.Υ. Α΄ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
(ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ & ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ)

Εκπαιδεύοντας το παιδί στα δικαιώματά του

Δραστηριότητες για γονείς και παιδιά στο σπίτι

**ΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΙ:
ΚΑΡΑΜΙΝΤΖΙΟΥ ΜΙΝΕΡΒΑ ΜΑΡΙΑ
ΛΑΖΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ
ΣΥΡΠΗ ΕΥΜΟΡΦΙΑ**

Όλα τα παιδιά έχουν ίσα δικαιώματα

Με τον όρο “παιδί” ο ΟΗΕ αναφέρεται σε όλους τους νέους ηλικίας κάτω των 18 ετών.

Η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Διακαιώματα του Παιδιού καθορίζει τα δικαιώματα που πρέπει να διασφαλίζονται σε κάθε παιδί.

Όλα τα παιδιά έχουν τα ίδια διακαιώματα και αποτελεί ευθύνη των παιδιών και των ενηλίκων να διασφαλίζουν ότι αυτά τα διακαιώματα εφαρμόζονται.

Μερικές πληροφορίες...

Νομικό πλαίσιο

- Η Σύμβαση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (UNCRC) για τα Δικαιώματα του Παιδιού υπογράφηκε το 1989 και αποτελεί ένα διεθνές νομικό κείμενο που ρυθμίζει τα δικαιώματα των παιδιών.
- Το 1992 η Διεθνής Σύμβαση για τα δικαιώματα του παιδιού κυρώθηκε ως νόμος του ελληνικού κράτους.
- Η Σύμβαση περιλαμβάνει 193 συμβαλλόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων και των 28 μελών της ΕΕ. Η σύμβαση καλύπτει τα αστικά, πολιτικά, κοινωνικά, οικονομικά και πολιτιστικά δικαιώματα των παιδιών.

The background of the slide is white with a dense, scattered pattern of small, colorful confetti pieces in shades of yellow, green, blue, pink, and orange. The confetti is most concentrated at the top and fades slightly towards the bottom.

Η Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού περιλαμβάνει τρεις μεγάλες κατηγορίες δικαιωμάτων:

- Προστασία (από κάθε μορφής κακοποίηση, εκμετάλλευση, διάκριση, ρατσισμό κλπ.)
- Παροχές (δικαίωμα στην εκπαίδευση, την υγεία, την πρόνοια, την ψυχαγωγία κλπ.)
- Συμμετοχή (δικαίωμα στην έκφραση γνώμης, την πληροφόρηση, τον ελεύθερο χρόνο κλπ.)

*Και γιατί πρέπει να ξέρω
τα δικαιώματά μου;*

Αν το παιδί δεν γνωρίζει τα δικαιώματά του
δεν
θα γνωρίζει ότι παραβιάζονται.

“Και... ποια είναι τα δικαιώματά μας;”

Δικαίωμα στη ζωή

Δικαίωμα σε ένα όνομα και μία ιθαγένεια

Δικαίωμα να λαμβάνεται πρωτίστως υπόψη το συμφέρον τους
σε αποφάσεις που τα αφορούν

Δικαίωμα να ζουν με τους γονείς τους ή αυτούς που
νοιάζονται καλύτερα για αυτά

Δικαίωμα να εκφράζουν την γνώμη τους για αποφάσεις που αφορούν την ζωή τους
και οι αποφάσεις αυτές να λαμβάνονται υπόψη

Δικαίωμα να σκέφτονται και να εκφράζονται ελεύθερα
Δικαίωμα να ασκούν τη θρησκεία τους

Δικαίωμα να συναντώνται με άλλα παιδιά
Δικαίωμα για πρόσβαση στις πληροφορίες που χρειάζονται

Δικαίωμα σε ειδική φροντίδα και ειδική εκπαίδευση, εάν χρειάζεται

Δικαίωμα σε δωρεάν εκπαίδευση

Δικαίωμα σε παροχές υγείας

Δικαίωμα σε επαρκές φαγητό και καθαρό νερό

Δικαίωμα για παιχνίδι και ξεκούραση

Δικαίωμα να μαθαίνουν τον πολιτισμό και την κουλτούρα τους

Δικαίωμα να μιλούν την γλώσσα του

Δικαίωμα να μην αποτελούν θύμα οικονομικής εκμετάλλευσης

Δικαίωμα να μην κακοποιούνται και να μην παραμελούνται

Δικαίωμα να μην λαμβάνουν μέρος σε εχθροπραξίες

Δικαίωμα να γνωρίζουν τα δικαιώματα και τις ευθύνες τους

Ώρα για παιχνίδι

Εκμεταλλευόμενοι την περίοδο παραμονής των παιδιών στο σπίτι, οι γονείς/φροντιστές μπορούν να περάσουν δημιουργικό χρόνο με τα παιδιά, εκπαιδεύοντας τα στην αναγνώριση των δικαιωμάτων τους και εξοικειώνοντας τα στην διεκδίκησή τους. Για το λόγο αυτό, στη συνέχεια παρατίθενται ενδεικτικές δραστηριότητες με θέμα τα δικαιώματα των παιδιών.

Δραστηριότητα (1)

“Ένωσε τα κομμάτια”

Υλικό:

- ✓ Αντίγραφο των καρτών των δικαιωμάτων του παιδιού (βλέπε παράρτημα). Οι κάρτες μπορούν να κοπούν σε διαφορετικό χρόνο, πριν την έναρξη της δραστηριότητας, σαν εισαγωγή του παιδιού στο θέμα.

Στόχοι:

- ✓ Εξοικείωση του παιδιού με τα δικαιώματά του, ώστε να είναι σε θέση να τα αναγνωρίζει συνδέοντας τα με προσωπικά βιώματα.
- ✓ Ευαισθητοποίηση παιδιού.
- ✓ Συνεργασία μελών οικογένειας.

Διαδικασία:

Ο γονέας/φροντιστής δίνει στο παιδί αντίγραφο των καρτών με τις εικόνες που αφορούν στα δικαιώματα του παιδιού και του εξηγεί τα εν λόγω δικαιώματα. Στη συνέχεια συνεργάζεται με το παιδί, προκειμένου εκείνο να μπορέσει να ενώσει την κάθε εικόνα με το αντίστοιχο δικαίωμα. Με σκοπό το παιδί να κατανοήσει καλύτερα το κάθε δικαίωμα, είναι χρήσιμο ο γονέας φροντιστής να προβεί στην αφήγηση μίας ιστορίας ή μίας αναφοράς σχετικά με το συγκεκριμένο δικαίωμα.

*** Σημειώσεις:**

Στο τέλος, το παιδί μπορεί να χρωματίσει τις εικόνες να τις κολλήσει σε χαρτόνι και να διακοσμήσει τον τοίχο του δωματίου.

Στη συγκεκριμένη δραστηριότητα μπορούν να συμμετέχουν όλα τα μέλη της οικογένειας, δημιουργώντας ομάδες, ή και δύο άτομα (γονέας/φροντιστής και παιδί).

Η εμπλοκή του γονέα σε κάθε περίπτωση προσαρμόζεται ανάλογα με το αναπτυξιακό στάδιο του παιδιού.

Δραστηριότητα (2)

“Φτιάξε το σενάριο”

- **Υλικό:** Τέσσερις (4) χάρτινες φιγούρες παιδιών. Φιγούρες μπορεί να αναζητήσει ο γονέας/φροντιστής σε περιοδικά ή στο διαδίκτυο και, σε συνεργασία με το παιδί, να κοπούν και να χρησιμοποιηθούν στη δραστηριότητα.

Στόχοι:

- ✓ Η δραστηριότητα μπορεί να αποτελέσει συνέχεια της προηγούμενης, καθώς το παιδί καλείται, έχοντας κατανοήσει την έννοια και τα είδη των δικαιωμάτων, να εντοπίσει δικαιώματα που καταπατώνται και να δώσει λύση στις φιγούρες-παιδιά που την χρειάζονται.
- ✓ Συνεργασία μελών οικογένειας.

Διαδικασία: Ο γονέας/φροντιστής και το παιδί ή τα μέλη της οικογένειας κάθονται στο χαλί και οι φιγούρες είναι ανοιχτές στο πάτωμα. Το παιδί καλείται, μετά από παρότρυνση του γονέα/φροντιστή, να φανταστεί ότι κάθε μία φιγούρα παιδιού βιώνει μία απειλή:

- (1) σωματικής ευεξίας(τρόφιμα, υγεία κτλ)
- (2) πνευματικής ευεξίας(διακρίσεις, δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή κτλ)
- (3) εκπαιδευτικών ευκαιριών(δικαίωμα πρόσβασης στις πληροφορίες, εκπαίδευση κτλ)
- (4) του κοινωνικού του περιβάλλοντος(οικογένεια, φίλοι κτλ).

Αφού το παιδί δημιουργήσει τέσσερις (4) διαφορετικές ιστορίες σε σχέση με την απειλή που βιώνει η κάθε φιγούρα, ο γονέας/ φροντιστής καλείται να συνεργαστεί μαζί του προκειμένου να βρεθούν λύσεις διαφυγής από το κάθε πρόβλημα.

*Σημειώσεις: Ζητήστε από το παιδί, να χρησιμοποιήσει προτάσεις με το “Εγώ”(α’ πρόσωπο). Για παράδειγμα για την ομάδα πνευματική ευεξία (2 ομάδα), το παιδί θα μπορούσε να αναφέρει φράσεις όπως: “Υποφέρω γιατί δεν έχω φίλους”, “Οι άνθρωποι με κοροϊδεύουν γιατί έχω άλλο χρώμα”.

Δραστηριότητα (3)

Έρευνα στο διαδίκτυο-μαθαίνουμε για τους υπερασπιστές των παιδιών

Συμβουλευόμαστε την ιστοσελίδα: <http://www.synigoros.gr/0-18/gr/children/news.html> και μαθαίνουμε περισσότερα για τη δράση του Συνηγόρου του Παιδιού.

- Ο Συνήγορος του Πολίτη είναι μια Ανεξάρτητη Αρχή, λειτουργεί δηλαδή με βάση κανόνες που ορίζει η ίδια η Αρχή και ελέγχεται από τη Βουλή των Ελλήνων. Δημιουργήθηκε το 1997 για να προστατεύει τα δικαιώματα όλων των πολιτών. Ένα από τα τμήματα του Συνηγόρου του Πολίτη είναι **ο Κύκλος Δικαιωμάτων του Παιδιού**. Αποστολή του είναι να υπερασπίζεται τα δικαιώματα των ανηλίκων, δηλαδή όλων των αγοριών και των κοριτσιών έως 18 ετών.
- E-mail: press@synigoros.gr ,τηλ: (+30) 213 1306 600

Μαθαίνω τα δικαιώματά μου

Τα δικαιώματα του παιδιού αποτελούν το πιο ισχυρό μέσο που διαθέτουν τα παιδιά για να φτιάξουν ένα κόσμο γεμάτο ειρήνη.

Τα παιδιά μαθαίνουν “ τα δικαιώματά τους ” όταν μπορούν να τα απολαμβάνουν καθημερινά στην πράξη, στο σπίτι, στο σχολείο και τη γειτονιά.

Μαθαίνω τα δικαιώματά μου σημαίνει ότι αυτά με καθοδηγούν στις σχέσεις μου με την οικογένεια μου, τους φίλους μου και τους εκπαιδευτικούς μου.

Ο καλύτερος τρόπος να προασπίσουν τα παιδιά τα δικαιώματά τους είναι να αναγνωρίσουν και να σεβαστούν τα δικαιώματα των άλλων.

Παράρτημα

* Οι κάρτες με τις εικόνες και τα δικαιώματα παρατίθενται σε αρχείο PDF παρακάτω.

Επίσης, μπορείτε να βρείτε χρήσιμους οδηγούς για τα δικαιώματα των μικρών μας φίλων με απλά λόγια, καθώς και παιδικά βιβλία που διατίθενται δωρεάν για ανάγνωση.

Βιβλιογραφία

<https://www.e-nomothesia.gr/inner.php/kat-anilikoi/nomos-2101-1992-phek-192-a-2-12-1992.html?print=1>

https://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspx?src=IND&mtdsg_no=IV-11&chapter=4&clang=_en

<https://www.synigoros.gr/?i=childrens-rights.el>

<https://www.synigoros.gr/paidi/downloads/sp.pdf>

<https://ddp.gr/nomoi-k-dikaiomata/>

<https://www.living-democracy.com/el/>